

PODJELA I VRSTE ZAPALJENJA

Dr Mirsad Markišić

Anesteziolog

Dr Snežana Radovanić

Internista - endokrinolog

I Klasifikacija zapaljenja prema predominantnom reakcionom faktoru

- Alternativno
- Eksudativno
- Proliferativno

II Podjela zapaljenja po toku

- Perakutno
- Akutno
- Subakutno
- Subhronično
- Hronično

III Podjela zapaljenja prema etiološkom agensu

- Bakterijska
- Virusna
- Gljivična
- Parazitna
- Izazvana fizičko-hemijskim faktorima
- Izazvana imunopatogenetskim mehanizmima

IV Podjela zapaljenja na osnovu morfoloških karakteristika inflamatorne reakcije

- Nespecifična
- Specifična

Alternativno zapaljenje se karakteriše degenerativnim, nekrobiotskim i nekrotičnim promjenama u tkivima i organima. Uzročnici su toksini bakterija, virusa i neki fizičko-hemijski faktori.

Eksudativno zapaljenje karakteriše formiranje zapaljenjske tečnosti ili eksudata. Manifestuju se kao *serozna,*

fibrozna,

gnojna,

hemoragijska

gangrenozna,

serofibrozna,

fibrinosopurulenta,

fibrinosohemoragijska i

gangrenosohemoragijska

Inflammatio serosa je zapaljenjski proces kojim dominira stvaranje eksudata bogatog bjelančevinama, a siromašnog ćelijskim elementima. Uzročnici su bakterije, virusi i neki toksini.

Serozno zapaljenje na sluzokožama, koje stvaraju sluz naziva se *kataralno zapaljenje*.

Serozno zapaljenje rastresitog vezivnog tkiva je posljedica uboda insekta ili alergijske reakcije.

Inflammatio fibrinosa je oblik eksudativnog zapaljenja u kome dominira stvaranje zapaljenjske tečnosti bogate fibrinom. Uzročnici su bakterije, endogeni i egzogeni toksini, imunopatogenetski faktori i traume.

Inflammatio purulenta je oblik eksudativnog zapaljenja koje se odlikuje prisustvom velike količine gnojnog eksudata (gnoja). Gnoj je gusta tečnost žućkaste ili žućkasto zelenkaste boje u čiji sastav ulaze neutofilni granulociti, gnojna telašca, serozna tečnost, tkivni detritus, fibrinske niti i piogene bakterije kao njegovi uzročnici. Gnojna tjelašca su masno izmijenjeni neutrofilni granulociti vakuolizirane citoplazme i periferno postavljenog fragmentisanog jedra.

Apsces je lokalizovano gnojno zapaljenje koje se karakteriše nakupljanjem gnoja u šupljini nastalo usled nekroze tkiva i u hroničnoj fazi okruženo vezivnim tkivom. Najčešći etiološki agens apscesa je stafilokok.

Inflammatio haemorrhagica je oblik eksudativnog zapaljenja u kome se formira zapaljenjski eksudat sa velikom količinom eritrocita. Može biti gnojav, fibrozan ili gangrenizan. Izazivači su virusi, bakterije, toksini, medikamenti i alergije.

Inflammatio gangraenosa je varijanta eksudativnog zapaljenja izazvana anaerobnim bakterijama u već prethodno inflamovanom području. Javlja se u plućima, materici, zidu crijeva i pulpi zuba.

Produktivno ili proliferativno zapaljenje se javlja kao završna faza pomenutih zapaljenja, a odlikuje se proliferacijom mladog granulocitnog tkiva. Po toku je hronično. Infiltrat produktivnog zapaljenja građen je od limfocita, plazmocita, histiocita i fibroblasta.